

Over één van de walvissen die ooit te Oostende aanspoelden bestaat nog een liedje, waarschijnlijk gezongen terwijl de meisjes in de koord dansten.

De tekst vond ik terug in een reeks Oostendse liedjes uit de verzameling van wijlen Ary SLEEKES (archief De Plate - Oostende).

Het gaat aldus.

Moeder 'k hên naar Oostende gewist
Naar dien walvisch, naar dien walvisch
Moeder 'k hên naar Oostende gewist
Naar dien overgroote visch.

Hij was lang, 'k heb hem gezien
Honderd meters, honderd meters,
Hij was lang, 'k heb hem gezien
Honderd meters en dertien.

En dat zal ik nooit vergeten
Zo'n overgroote visch gezien.

En Mietje rolde van den dijk
Bij die walvisch, bij die walvisch
En Mietje rolde van den dijk
Met heur rokjes in de slijk.

Of we hier te doen hebben met een Oostends liedje is een open vraag. Een Oostendenaar zal niet zingen dat hij naar Oostende geweest is om de walvis te bekijken. En anderzijds meen ik dat in het dialect van onze stad gezegd wordt : "Moeder 'k zien naar Oostende gewist" in plaats van "'k hên....".

J. KLAUSING

#

HET OOSTENDS WEEKBLAD "DE WEEZEN - LES ORPHELINS" (1933)

In een privéverzameling te Oostende troffen we een meer dan merkwaardig stuk Oostends drukwerk aan.

Het betreft het weinig bekende tweetalige weekblad "De Weezen - Les Orphelins" uit december 1933.

In volle crisistijd was de Oostendse drukker Georges GRIMMELPON (drukkerij gelegen Nieuwpoortsesteenweg 69-71) tot publikatie ervan overgegaan, om precies te dienen als een aanklacht tegen de heersende crisis, het overwicht van de coöperatieve maatschappijen en de corruptie binnen het gerecht.

In extenso brengen wij U de volledige weergave van de nederlands-talige tekst (2 pagina's).

Het is het enige nog bestaande exemplaar van deze krant die kon worden teruggevonden.

Identiteitsfiche van de krant

I. bewaarplaats :

Privéverzameling Oostende 16 december 1933 (1).

II. a. ondertitel :

Journal hebdomadaire : pour soutenir les intellectuels, ouvriers-orphelins, et découvrir les sauvages, qui attrapent sous main !

Weekorgaan : tot steun van d'enkelingen (weezen van 't land), en ontdekken van 't wild dat scheidt onder d'Hand !

b. motto :

Notre devis : Bien faire, et ne craignez rien. Avant tout, le droit des Orphelins !

Aux courageux, héros, le pied, comme quittance ! Généreux, c'est beau, l'eau, en abondance ! (pour orphelins-intellectuels).

Pas de coeur, pas de sang ! Créer des douleurs, et voler des orphelins, l'aliment !

De la chair humaine, et le sang comme aliment ! De l'orphelin de peine, se nourrissent noblement ! (Les sociétés-coopératives).

Sauvez-vous oiseaux de proie, avec la chair des orphelins au fond de votre toit ! C'est comprendre, ... votre fin !

Onze leuze : Weldoen, doet niets vreezen. Vooruit, vooral het recht der Weezen !

Heldenmoed, stamp, voor dank ! Edelgoed, water, als drank ! (voor d'enkelingen-weezen !!)

Geen hart, geen bloed ! Niet treuren in smart, als 't "Weezen" doet ! Menschenvlees, met 't bloed tot spijs ! Van d'enkelingwees, is 't een, edel-wijs !! (voor Co-Maatschappijstichters).

Vliegt nu met 't wrak van menig wees !! Diep onder uw dak, dan begrijpt U dees !

c. prijs :

75 ct. per nummer.

d. formaat :

55 x 36,5 cm., 6 kol., 4 pp.

e. periodiciteit :

1 x per week.

g. adres :

G. Grimmelpou, Nieuwpoortsschesteeweg, 69-71.

III. a. stichtingsdatum : 05.11.1931.

vroegst aangetroffen nummer : 16.12.1933.

b. Stichter-uitgever-drukker :

G. Grimmelpou, oud-bureelhoofd van Notariaat, oud-gemeentesecretaris, oud-strijder, oud-vrijwilliger spion voor de Belgische Vlag, oorlogsinvalid zonder vergelding, Nieuwpoortsschesteeweg, 69-71, Oostende.

IV. Links-progressief strijdblad.

Lit. :

Patrick VANDENABEELE, De Oostendse drukkerijen. Een inleidend onderzoek naar het leven en het werk van een beroepsgroep (1780-1940). RUG, onuitgeg. licentiaatsverhandeling, 1984-1985, deel I, pp. 170-172; deel II, pp. 116-117.

Patrick VANDENABEELE

Heldenmoed,
Stamp, voor dank!
Edelgoed,
WATER, als drank!

Onze Leuze: **WELDOEN, doet niets vreezen,
VOORUIT, vooral het Recht der Weezen!**

Menschenvleesch,
met 't Bloed tot spijs!
Van d'Enkeling-Wees,
is 't een, EDELWIJS ?!

DE WEEZEN

Geen Hart,
Geen Bloed!
Niet treuren in smart,
Als 't-Weezen...doet!

Weekorgaan : tot steun van d'Enkelingen (WEEZEN van 't Land)
En ontdekken van 't Wild dat scheidt onder d'Hand!

Vliegt nu met 't wrak,
van menig Wees ?!
Diep onder -- dak,
dan begrijpt U dees !

Uitgever: G. Grimmetpon, oud-bureelhouder van Notarisat. and Gemeentesecretaris, oud-strijder, onafhankelijk spion voor de Belgische Vlag, Oorlogsvrijwillig, zonder vergoeding, Nieuwpoortse steenweg, 69/71, Oostende.

<p>Befinding van 't bevenstaande: DIT BLAD GEGEHT (5 NOVEMBER 1933)</p> <p>Nadat den plakbrief werd intrekt, zondebestel van d' Opper-Macht doch een werkmans noot en bukt, zoolang hij houdt, iets van kracht.</p>	<p>Die kan, die mag, den moed betwisten, van Schryver uitgever van 't organ. stamp voor dank, zigi suide liden, maar 't GERECHT, neemt de schulddebeten.</p> <p>Als Edelgoed, 't wazijn betracht, geen RECHTIG mag hien schinken; klaar, als helder water, is bijgebracht dat d'Enkeling-Wees, levend wordt verdrinck!</p>	<p>(Gerecht) trecht an huis, schryver (Gerecht) ontrekt, dat dundelyk spak, in 't verdrinck, ezonne, knut over 't onde-bezien werd uitgebrukt, en 't hebben onnosked, het Rechtygh schynen!</p> <p>als huytoms met in 't hart, doo-schieten 't goede bloed, WIE, dat, voor waarheid, handelt in smart voord, als 't Weezen doet!</p>	<p>In volle waarheid, woudt steeds gemerd, dat menschenvleesch, met 't bloed tot spijs, voor Samenwerkers als practimaal geid, en 't wordt gegrepen door hien, an FIEEL wap.</p> <p>Dat nu als roofvogel, en hien vliegen, met 't wrak van d'Enkelingen Weezen, 't bewijst is klaar, 't kan niet meer liegen, ZIJ MOCHTEN handelen zonder vreezen!</p>	<p>En nu de hoede, op deze die zou pikken! oorlogsjaren hebben duidelyk doen verstaan, dat voor geen leven is te waken, om gieren, ten diepte te verstaan!</p> <p>Wel de dageraad, die zal ons brengen, dat Hoovers dres als kraak anschouwen, om toch hien hantoe iets te verbergen, tot dat de Markt hien 't stop zal bouwen!</p>
--	--	--	--	---

De Roofzucht van de Samenwerkers ontdekt!

Het GERECHT ONTMASKERD

ter Koophandelsrechtbank
van BRUSSEL ?!

De Hervorming van de Magistratuur vereischt!

De... gewoogt, gansch mijn leven,
vreegde in d'arbeid, was gegeven
Samenwerkende moedenaar zigi 't,
die 's wekmans leven, hebben aendernind!

De krisisoorzaak, aan 't licht!

't Gerecht bracht steun, en was verduken,
dat Samenwerkers, 't Bloed ontzuipen,
van den werkmans, trouw aan plicht,
in die 't zou brengen aan het licht!

De werkmans verpletterd door Co-Maatschappijen en 't Gerecht ?
De Samenwerkers gesteund met BEDROG door 't Gerecht ?
Vier Advokaten voor 't Gerecht met Valsche stukken !!!
De Naam van Zijn Majesteit ALBERT, geexploiteerd met bedrog,
door 't Gerecht ?!

Steun meer dan ooit het Leger van Zijn Majesteit, EENIG werkmanssteun.

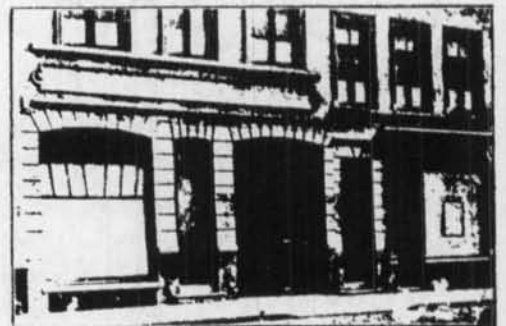
Het leven - De vooruit

De dood - De Ruïne

Tegen de
Maatschappijen - Cooperatieven
is niet op te komen
en voor 't GERECHT
zijn ZIJ
de overwinning zeker!
Beslissen wij dus
kort en goed

Den Bloei van 's werkmans hok, in 1930 **Allen in Blok:** Sedert 1931, verpletterd met bedrog!

Te WAPEN

Bereidt u allen, zoo noodig, tot den **ALARMkreet!**

Volgt aandachtig de uittreksels uit het Guldenboek van d'Enkeling, **De stoutheid van 't Gerecht.** De voordeelen met bedrog, aan de Samenwerkers. **De Omwenteling** van morgen.

HET ONTMASKERDE BEDROG ZONDER VERZET GEBLEVEN

DE AANVEERDING DER VOORWAARDEN WORDT VEREISCHT :

1° Onmiddellijke sluiting van alle Maatschappijen-Coöperatieven

die onbetwistbaar, d'Enkelingen vernietigen, een Rechterlijk optreden eischende tegenover dezes inrichters en de VERDEELING hunner aanwinsten, in voordeel hunner Werklieden-Rechthebbenden.

2° Onmiddellijke schorsing van alle Openbare Ambtenaren

van Staat, Provincie of Gemeenten

die de Rechten van d'Enkelingen miskennen, bestrijden of weigeren hunnen steun te verleenen.

DE VERDEDIGING VAN D'ENKELINGEN.

Ersten Plakbrief

DOOR POLITIE ONTRUKT ?!

5 November 1931.

Heldenmoed,
Stamp, voor dank L.
EDELgoed,
WATER, als drank ! !
Voor d'Enkelingen Weezen

Menschenvleesch !
Met 't Bloed tot spij ! !
Van d'Enkeling Wees !
Is 't een EDELwijs ! !
Voor CO-Maatschappijstichters !

OPEN BRIEF

Aan den Voorzitter van den Ministerraad.

Mijnheer de Minister,

Geflyvering aan miju schrijven van 29 December 1931, gesonden aan M. de Minister van Binnenlandsche Zaken, overgemaakt door zinn tuschenkomst aan M. de Voorzitter der Kamer van Volksvertegenwoordigers, volgens schied n° 09 43716 van 1 Januari 1932 :

Dit boek moest verschijnen op het oogenblik dat het voorgaande cabinet viel, ik heb er de verschijning van vertraagd, om reden dat men niet zeggen zou, dat ik een werk van politiek haat betroft had, geworpen in de verwarving, bestemd als een afleiding, tot vervelling van het Gouvernement die, ongelukkigwijze verplicht zal zijn een besluit te nemen.

Met dit werk openbaar te maken, wil ik hoegenaamd geen hinderpaal stichten aan het gouvernement, ik denk niet op overhand, te moeten aan po...oken haat.

Ik betoon dat den voorouderlijken lichaamsgeest, de houding

van de magistratuur vervalscht heeft ; ik betoon dat, zich bozen de wetten denkende, de magistratuur op de heiling rolt van de misdad ; hij eticht slachtoffers.

Die slachtoffers de keel afgesneden leeren den haat voor het vaderland, de versiching van de maatschappij en storten in de anarchie, om morgen te zien verweken het grootste gevaar voor de samenleving.

De hervorming van de magistratuur is geelocht door gansch het land, de werkmans tijd door de onrechtvaardigheid en de partijwach ; op zijn geest bisnaal een wind van opstand ; het kwaad is erger dan U denkt, Mijnheer de Minister, ik ben nader bij de waarheid dan U gelooft kunt ; in 't belang van België, smook ik U, wacht niet tot wanneer de wind van gedachte verandert in een storm van opstand. Zulver hervormt de magistratuur, het is een prachtig werk, die een gouden blad bijvoegen zal aan Uw Edel vertedens van grooten belg.

G. GRIMMELPON

HOE DE ROOFZUCHT der Samenwerkers, en de medewerking van Openbare Ambtenaren, 't daglicht hebben bereikt ?

Op zekerre Juidag 1930, d'et een kleit verlamen een voorstel, om hem toe te laten, een iparaat te mogen afsturen, welke van groot nut wezen zou en algemes, ontziet morkelijk veranderen ; noodtelings ontvingt hij toestemming.

Op 12 Juli 1930, een afgevaardigde eener MAATSCHAPPIJ heeft zich aan als bijzonder afgestuurde.

Verwarder, een vreemd persoon zich te en aanbieden tot goedkeuring, aandacht dringt zich op ;

«Vanaf de jeugd, hebben mijn ouders doen begrijpen, van MAATSCHAPPIJEN - COÖPERATIEVEN te vermijden ; dat het middens zijn van opstand ; dat het glorierijk bloed van den moddigen werkmans UITGEBAAFT is door de stichters ; dat de leden die maatschappijen en stichten wilde dieren zijn, die zoeken het vleesch te ontzomen van den WERKMANS, om van de kroostrijke gezinnen ; dat het lieden zijn die zich willen waarborgen wijnen te ledigen, uit bloedende glazen VAN DEN WERKMANS ; dat die lieden, hunnen GEEST VAN CLORIE TE BUITEN CAANDE : 990 op 1000 door hunne zaken niet geraken ; onbekwaam ; die op het punt staan in faling te treden, en die zoeken, met viellende woorden, naar een aantal leden, en tot het doel te geraken (TEGEN DE MACHT IS NIET OP TE KOMEN) en

grootzich treden zij dan op, tegen d'Enkelingen-werklieden, welke zij als SLAVEN willen bemachtigen, en hen te verbieden tot een gelukkig leven te geraken ;

dat het vooruitstreven, vanaf de jeugd dient geleid te worden door eigen gedachten en opzoeking, hoe klein die, met den aanvang wezen mogen, den vooruitgang zich van zelf kammerken zal, indien de stem van de WOLVEN gees ingang vindt tot den geest van den werkmans ».

Die raadgevingen hebben zich in waarheid konnen vestigen.

Enkele weken na het bevoegde van 12 Juli 1930, zelden afgevaardigde van maatschappij ho d zich aan, onder voorwendsel de maatschappij heeft het eerste stuk verlost ».

Opzettelijkheid dringt zich voor, gezien het mysterie van den afgevaardigde enkel een blad in bezit te hebben en geen dubbel te kunnen afleveren, de melding «duplicata» neevellende voor onderzoek, doch verzeikerende een dubbel toe te sturen zonder uitstel ;

Aangenomen

De Wolvenstare volgden zich op, maar, de afgevaardigde een genaamde Del... werd vervangen door Juff CL... tot het aanbieden van een derde blad, (houdende tekst in machienschrift op doorschipend papier), vaststellende waarde en nummers van apparat ;

Aangenomen ; maar een kleine

BESLUITSELEN :

Het Nationaal fortuin overgegaan met bedrog tot de Samenwerkers, met steun van Openbare Ambtenaren, onderzoek en aanslag hunner goederen is noodzakelijk

Samewerkers en Openbare Ambtenaren brengen ons tot Gedwongen Slaven Werklieden Wapent u !

meding voegende onderaan de handteeking voor de derde maal. Onvoorziens, de afgevaardigde opnieuw belast door Maatschappij, doet triumfantelijk intrede op 13 November 1930, verklarende de zaak in orde te zijn, den openbaren weg toegestaan, en lewija tot stavog, te voorschijn halende briefwisseling van maatschappij, maar terug in briefvenstasch neerleggende ;

angenomen, maar voldoening slechts gegeven, voorgegaande politiebemande leweret het te gevoorgezette en bij dringendheid wordt de verwijdering besloten ;

Hunnen geest van roofzucht den weg banende, 2 woorden en 2 cijfers zijn onder de rogen gebracht van de maatschappijstichters den 14 November 1930, en welhaast besliden die te antwoorden bij spreidbestelling van van 15, om op 16 November 1930 het noodige te vervullen.

Die wandeling van Zondag 16 gaf niet den gewenschten uitslag voor Matth... van afmetingen te verrichten en tot een bijzondere overeenkomst te geraken ; de aankomst gemeld zijnde, kon eenzijdig de wacht gehouwen worden, en bij den ingang, an 1931, kon zij begrepen dat de vraag gesteld « waar is de machtige » geen voldoening wouste hun doel bereiken.

Het doel eenzijdig zijnde, dagvaardiging aanbiedende, hooft het niet afleveren van afgeden eischen van een schadeloosstelling, berekend op fr. 4500 » beter het slachtoffer, zich, na fr. 200, verduubeld door het feit enkele maanden, niet herinneren zal, wat aan de ondertekening werd voorgeleed.

Het opvolgend bezoek van zekeren Vanack... den einddag beregende, als afhingende van den contentieuzen dienst van Maatschappij, verdiede den grootsten aandacht ;

IN 'T GERECHT ZIJN WIJ HET VOORDEEL VERZEKERD, TEGEN DE MILLIOENEN DER MAATSCHAPPIJEN IS NIET OP TE KOMEN, CIJ ZULT VOLLEDIG TEN ONDER BRACHT WORDEN INDIEN CIJ NIET BUIGT VOOR HUNNE EISCHEN EN EEN TWAALFTAL DUIZEND FRANK TEN MINSTE, ZAL U GEEBICHT WORDEN, ZOALS DIE VAN BRUCCE » !

Het hooren van de woorden kan klaar de waarheid vestigen, dat de Maatschappijen WILDE BEESTEN ZIJN, die hun buit onder de werkende klas zoeken.

Nutteloos hier te melden, in welken toestand een familie zich bevindt, na het hooren van de WILDE uitlatingen.

Bij aanbevelen brief van 25 November 1930, de Maatschappij op de hoogte gebracht, geeft geen teken van leven, natuurlijk, als medefelting met de afgevaardigden.

Het eenige middel voor verbaar te maken, zinde hen te verplichten voor 't Gerecht te verschijnen en alle briefwisselingen van hen te weigeren, vanaf een zeker oogenblik. (Schrift van 19 Januari 1931).

Op 26 Januari 1931, de Advokaat van het Beroepsd'Help... Raadgever van Maatschappij, begint insgelijks te beweerden bij \$ 1 en 2 van zijn schrift, van aan genomen verplichting.

De Advokaat Help... zich zekker denkende, door zijn furaard, en beter eren te slagen om de afgevaardigden van maatschappij, misdakte eenenens en bij aanbevelen brief van 27 Januari 1931, kon zij begrepen dat, hunne Walde daelen met als gemachte » geen voldoening wouste hun doel bereiken.

Op 12 Februar 1931, de Dourwaarder L... te Oostende, een verduubeld, ten zinde hem toe te laten de koperen te volgen.

De dagvaardiging aangenomen een Advokaat tot Brussel wordt aangezocht, en het Parket van den Procureur Generaal tot Gent, verduubeld, ten zinde hem toe te laten de koperen te volgen.

Het bezoek van een afgevaardigde van 't Parket gaf bliken de zaak te willen klasereen.

Er bleef dus enkel over, persoonlijk de Rechterlijke handelen na te gaan, en aan de lezers, hun besluit te trekken, uit het tekenwoordige.

Zijn Majesteit ALBERT KONING DER BELGEN, op de kroeg gebracht, heeft EENIG antwoord.

EEER aan Zijn Majesteit ! ONEER aan 't Corocht !

Te volgen.

De MILLJOENEN der MAATSCHAPPIJEN-COÖPERATIEVEN hebben hun hoogste punt van WEEZENVERNIELERS bereikt, zonder narzeten bewooren Zij de OPPERSTE MACHT te zijn, tegen hunne Milljoenen te niet op te komen.

De verkrachting der Weezen is door hen bereikt, MET RECHTERLIJKE HULP ? ? !

ZWACIEN

gebieden de RECHTERS, bij 't ontmaskerd onheil ! !

De stem van d'Enkelingen (WEEZEN van 't Land) aanvaardden Zij niet ? ? !

HULP BIEDEN DE RECHTERS, als Advokaten onmachtig vallen, bij 't ontmaskerd geheim, het gezin van moordenaarswerken en oplichterijen, nakend los te heraten in waarheid, wordt bedwamd ! !

SLUITEN WIJ DUS, maar eruwigdurend zal 't weergaluren

WIE zijn stichters van Maatschappijen-Coöperatieven ?

Een verslag tot onderzoek aan het Hoogste Gerechtshof, meldt duidelijk :

900 op 1000 zijn ONTREDERDEN, of, die NIET HOGER OP geraken, ONBEKWAAM, schuilen zij zich dan achter den rug van den werkmans ! !

Door MAATSCHAPPIJEN COÖPERATIEVEN wordt den werkmans op het dwaalspoor gebracht, en stelselmatig tot den Bedelstaf gedwongen ! !

WEICERT DEN BEDELSTAF, werpt in hun aangezicht, sterfde we liever den hongerdoed, dan ons te onderwerpen aan onbekwame leiders ! !

Wordt roed tot achter de hooren als zij zulke inrichtingen ra-dert, roept hen toe : 48 UREN OM TE SLUITEN, de milljoenen aanwinsten komen de werklieden toe ! !

VOORUIT WERKLIEDEN !

WEICERT uw kostbaar bloed, WEICERT uwven arbeid, aan deze inrichters van Maatschappijen Coöperatieven, Zij zijn de schuld van den ondergang, ZIJ DRINKEN WIJNEN UIT BLOEDENDE glazen van den WERKMANS, CIJ OOK kunt schatten verzamelen, UW BLOED IS MEER van waarde DAN HET HUNNE ! !

Openbare Meeting werd geweigerd, WAAROM ? ? ! als die !

1° Ontmaskerde Rechterlijke Schandalen, gesteunde oplichterijen door den Koophandelsrechtbank van Brussel ! !

2° ONMIDDELLIJKE SLUITING VAN ALLE MAATSCHAPPIJEN-COÖPERATIEVEN die onbetwistbaar de Enkelingen vernietigen, een Rechterlijk optreden, zonder verwij eischende tegenover dezes inrichters, en de verdeeling hunner milljoenen aanwinsten, in voordeel hunner werklieden recht hebbenden ;

3° ONMIDDELLIJKE SCHORSING VAN ALLE OPENBARE AMBTENAREN van STAAT, PROVINCIE of GEMEENTEN, die de rechten van d'Enkelingen miskennen, bestrijden of weigeren hunnen steun te verleenen.

Nadruk verboden. C. GRIMMELPON. Oud bureelhoofd van Notariaat, en Gemeente secretaris, en strijder, onder vrijwillig spion voor de Belgische Vlag. (Orlogesvalid ZONDER vergelding.

WERKLIEDEN

Handen aan 't Werk ! en VOORUIT ! tegen de moordenaars wordt uwe hulp ingeroepen. - Als VRIJE Slaven, willen wij leven en sterven !

OPENT Werkplaatsen en Magazijnen, dringend !